ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXV

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 157 (6439) | Субота, 5 серпня 1944 року | Ціна 20 коп.

Частини героїчної Червоної Армії невпинно просуваються вперед. На південний захід від міста САНДОМИР наші війська форсували ріку ВІСЛА і захопили плацдарм на лівому її березі протягом по фронту 30 кілометрів і в глибину до 25 кілометрів. Нашими військами протягом 3 серпня зайнято більше 480 населених пунктів.

Слава воїнам і командирам Червоної Армії!

ВИНАХІДНИЦЬКІЙ ДУМЦІ— ДОПОМОГУ Й ЗАОХОЧЕННЯ

Війна вечувано пожвавила роботу радянської технічної думки. Патріотизм радянських людей виявся у прагненні найбільш ефективно використати техніку виробництва, здешевити й прискорити відбудову зруйнованого окупантами господарства, максимально збільшити випуск продукції. В цих умовах раціоналізаторство і винахідництво набуло масового характеру, а заводський раціоналізатор-стахановець став на підприємстві почесною фігурою.

З кожним днем зростає розмах творчої діяльності новаторів виробництва на таких заводах нашої області, як Першотравневий, Азово-Чорноморський, «Комунар», на залізничному транспорті.

Раціоналізатори і винахідники Азово-Чорноморського заводу взяли активну участь у огляді організації праці. Завдяки пильному їхніх пропозицій підприємство лише за останні два місяці одержало понад 100 тисяч карбованців економії. Успішно працюють над розширенням вузьких місць виробництва, зокрема, над реставрацією інструменту, раціоналізатори заводу «Комунар».

Пожвавлення діяльності раціоналізаторів у названих колективах обумовлено, в першу чергу, тією увагою й підтримкою, якими оточують їх керівники цих підприємств, інженерно - технічна громадськість, профспілкові організації. Директор заводу «Комунар» т. Поляцев вже неодноразово скликав на бесіди раціоналізаторів і винахідників. За їх проханням був складений, докладно опрацьований темник «вузьких місць», над розв'язкою яких слід попрацювати новаторам виробництва. На заводі під керівництвом головного інженера організовано кваліфіковану технічну консультацію для винахідників. Не випадково, число їх тут значно зросло. Вони успішно працюють над вишукуванням замінювачів дефіцитних матеріалів, над реставрацією обладнання, інструменту, над малою механізацією трудомістких робіт.

Треба, проте, зазначити, що для пожвавлення діяльності раціоналізаторських колективів і надання їм дійової допомоги з боку інженерно-технічних працівників та для популяризації передового досвіду ще багато не зроблено. Чимало цінних винаходів, з успіхом застосованих на одних підприємствах, зва відсутності обопільної технічної інформації, не відомі на інших. В більшості виробничих колективів, навіть таких великих, як Дніпробуд, Запоріжсталь, імені Кірова й інших ще не створені бюро раціоналізації та винахідництва. Профспілкові та партійні організації подекуди забули свої обов'язки і стоять осторонь цієї важливої справи.

Популяризація вже винайденого набирає зараз особливого значення. Адже при відбудові заводів і освоєнні виробництва часом зустрічаються однакові труднощі й трапляється, коли на одному заводі б'ються над тим, що вже вирішено на іншому. Взяти хоча б реставрацію напилків. Комунарівський раціоналізатор т. Родзеховський давно вже скомпанував високопродуктивний станок для насічки напилків, а на заводі імені Кірова даремно витрачають сили над розв'язанням цієї давно вирішеної справи. Отже пропаганді й популяризації передового технічного досвіду треба приділити більше уваги.

Можливості до невпинного пожвавлення діяльності раціоналізаторів і винахідників у нас великі. Треба тільки, щоб за цю справу серйозно взялись наші профспілкові й партійні організації, господарські керівники підприємств, ваша інженерно-технічна громадськість. Скликання широких технічних конференцій, кваліфіковані бесіди в бригадах, організація технічних консультацій, боротьба в винахідництві за новаторів і винахідників — це їхній святий обов'язок.

Раціоналізаторам і винахідникам — всебічну допомогу, заохочення й керівництво!

ВЕЧІРНІ ШКОЛИ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ

У великих селищах, радгоспах і МТС з 1 листопада цього року відкриваються вечірні школи для навчання сільської молоді та підлітків без відриву від сільськогосподарських робіт.

Організовуються два типи таких шкіл — початкові та семирічні.

Прийом учнів у вечірні школи сільської молоді буде проводитися з 1 по 20 жовтня.

(ТАРС).

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 3 серпня

Протягом 3 серпня на захід від міста **Резекне (Режиця)** наші війська вели наступальні бої, в ході яких зайняли понад 30 населених пунктів і серед них **Бувани, Баркава, Айспурес, Баури, Дабарі** і залізничну станцію **Аташені**.

На північний захід і на захід від міста **Каунас (Ковно)** наші війська з боями просувалися вперед і зайняли понад 200 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти **Пернарово, Пелутово, Дог', Мантігайле, Лебедзе, Білюнці, Барнатовичє, Сапежишкі, Роглішкі, Сутки, Лукше, Гришка Буда, Барзди, Жерделе, Вільтраки, Стерки**.

На південний захід від міста **Сандомир** наші війська форсували ріку Вісла, захопили плацдарм на лівому її березі протягом по фронту 30 кілометрів і в глибину до 25 кілометрів, оволодівши при цьому 50 населеними пунктами і серед них місто **Сташув**, великими населеними пунктами **Копшивниця, Поленець**.

На захід і на південний захід від міста **Ярослав** наші війська, продовжуючи наступ, оволоділи містом **Санок**, а також з боями зайняли понад 200 інших населених пунктів, серед яких великі населені пункти **Гута-Комаровська, Дольни, Нивіська, Домагнув, Братковице, Домброва, Гурна, Шуфнарова, Вісьнова, Оджиконь, Яблоница Поменьке, Бжозув, Рачкова** і залізничні станції **Свільча, Санок**.

На інших ділянках фронту—без істотних змін.

За 2 серпня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 76 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 81 літак противника.

* * *

На захід від міста Резекне (Режиця) бійці Н-ського з'єднання з боями форсували ріки Тейція і Лисіна. Німці закріпилися на шосе Вараклані—Мадона і намагались здержати натиск радянських частин. Наші підрозділи обійшли лісом ворожі вузли опору, а потім ударами з фронту й тилу очистили від німців значну ділянку шосе. Противник зазнав тяжких втрат. Тільки на одній висоті підраховано до 400 трупів гітлерівців. Частини іншого нашого з'єднання переправились через ріку Аташа і вийшли до залізниці Резекне — Крустпілс. Наші війська захопили два танки, 3 самохідних і 23 польових гармати, 80 кулеметів, 10 радіостанцій, 6 складів та інші трофеї. Взято в полон понад 400 німецьких солдатів і офіцерів.

* * *

На північний захід від міста Каунас (Ковно) наші війська продовжували наступ і зайняли понад 200 населених пунктів. На одній досить вузькій ділянці противник зосередив значні сили піхоти і протягом дня вжив кілька контратак. Гітлерівці йшли проламом, намагаючись першою-ліпшою ціною добитися успіху. Артилерійським і мінометно-кулеметним вогнем відбиті всі контратаки противника. На полі бою залишилось до 1.000 трупів німецьких солдатів і офіцерів.

На захід від міста Каунас наші війська, перемагаючи сильний вогонь противника, з боями просувалися вперед. Очищено від німців великий лісний масив. Навальними ударами радянські частини зайняли опорні пункти Сутки, Лукше та Гришка Буда. Знищено 17 німецьких танків, 13 самохідних гармат, 7 бронемашин і два залізничних ешелони. Винищено 2.400 солдатів і офіцерів противника. Захоплено у німців 33 гармати, 17 мінометів, 74 кулемети, 50 автомашин і 15 складів з боєприпасами та військовим майном. Противник намагався ударами з повітря скувати наші наступаючі війська і ввів у дію великі сили авіації. Радянські льотчики-винищувачі надійно прикривають свої наземні частини. У повітряних боях за день збито 47 німецьких літаків. Крім того, значну кількість ворожих літаків знищено на одному аеродромі противника.

На південний захід від міста Сандомир наші війська форсували ріку Вісла. Першими переправилися через ріку на допоміжних засобах радянські піхотинці. Потім було організовано переправу танків на понтонах і плотах. Німці збудували тут сильні укріплення, використавши для оборони дамбу. Противник всіма силами намагається відкинути наші війська на східний берег ріки Вісла. Однак, під ударами радянських військ, німці втрачають одну позицію за одною. Нашими військами зайнято на лівому березі Вісли 50 населених пунктів, в тому числі місто Сташув. В запеклих боях за день знищено до 3.000 німецьких солдатів і офіцерів. Захоплено великі трофеї, в числі яких 8 танків і 60 гармат різного калібру. Взято в полон 300 німців.

* * *

Авіацією Червонопрапорного Балтійського флоту в Нарвській затоці і в Чудському озері потоплені катер і чотири німецьких тральщики.

* * *

Наші війська захопили наказ генерала-полковника Шернера, нещодавно призначеного командуючим північною групою німецьких армій. У наказі говориться: «В серйозну годину доручив мені фюрер командування північною групою армій і наказав використати для оборони Прибалтики всі ресурси, що є». Новий командуючий загрожує своїм солдатам суворими репресіями і заявляє, що він «в найкоротший строк добереться до кожного ледаря, до кожного, хто ухиляється від бою». Наприкінці німецький генерал закликає солдатів і офіцерів: «Кожний метр землі, кожна ділянка повинні оборонятися з шалений фанатизмом. Ми повинні вростн в землю, жоден командний пункт, жоден пост управління не повинен бути зданий противникові. Вя, солдати північної групи армій, тримайте в своїх руках долю і розв'язання війни».

Наказ німецького генерала Шернера з усією наочністю викриває неблагополуччя у північній групі німецьких армій, відрізаних у Прибалтиці нашими військами. Німецькі солдати, бачучи приреченість свого становища, ухиляються від бою і дезертують. Ні грізні накази, ні істеричні заклинання не допоможуть новому командуючому північною групою німецьких армій генералові Шернеру. Він наказує своїм військам вростн в землю. Багато сотень тисяч гітлерівців на радянсько-німецькому фронті не тільки вросли, але вже й зотліли в землі. Така ж доля чекає солдатів і офіцерів північної групи німецьких армій. Прибалтика стане могилою для німців.

До визволеного Червоною Армією міста Вілейка (Білорусія) повернулись народні месники—партизани. Серед них був командир загону „За Советскую Беларусь" А. І. Волинець та його 13-річний син Коля.

На фото: партизани—батько і син Волинець.

(Фотохроніка ТАРС).

Москва, Кремль, товаришеві СТАЛІНУ

Дорогий Йосиф Віссаріонович!

Натхнені героїчними перемогами рідної Червоної Армії над німецько-фашистськими загарбниками і виконуючи обіцянку, яку дала Вам у листі молодь Радянського Союзу в день 25-річного ювілею ВЛКСМ, комсомольці і молодь визволеного міста Мелітополя зібрали 322.506 карбованців грішми і близько 2.500 речей —одягу і взуття—для дітей-сиріт і дітей фронтовиків. На зібрані гроші ми відкриваємо два піонерських табори і один санаторій, де відпочинуть і оздоровляться діти фронтовиків та інвалідів Вітчизняної війни.

Обіцяємо Вам, рідний Йосиф Віссаріонович, що й далі ми будемо піклуватися про дітей і зробимо все, щоб швидше залікувати криваві рани, що їх завдали фашистські бузувіри нашому місту.

Бажаємо Вам здоров'я та довгих років життя на благо нашої соціалістичної Батьківщини.

Кошкарьов,

секретар Мелітопольського МК ЛКСМУ.

Мелітополь, секретареві Мелітопольського МК ЛКСМУ тов. КОШКАРЬОВУ

Прошу передати комсомольцям та молоді міста Мелітополя, які зібрали 322.506 карбованців грішми, одяг та взуття в фонд допомоги дітям-сиротам та дітям фронтовиків, мій гарячий привіт і подяку Червоної Армії.

Й. СТАЛІН.

За першість у змаганні з Дніпропетровською областю

ВПЕРТО БОРОТИСЬ ЗА ПЕРЕМОГУ НА ЖНИВАХ

ЗА РОЗПОРЯДЖЕННЯМ ДЬОГТЄВА...

Дивні речі відбуваються в Оріхівському зернорадгоспі. Він має багато машин, в тому числі 12 комбайнів, пальне до них, лобогрійки, але цей радгосп надзвичайно відстав на жнивах. Все тут йде через пень—колоду, і косовиця, і скиртування, і молотьба, і відвантаження хліба на державні приймальні пункти. Косити тут почали на цілий тиждень пізніше, ніж в сусідніх колгоспах, а з скиртуванням і зараз не поспішають. Заскиртовано лише половину скошеного хліба.

А де ж дирекція радгоспу, що ж вона робить?—запитає обурений такою безвідповідальністю читач.

Справа в тому, що директор радгоспу збиральними роботами зовсім не керує. Він, так би мовити, сам себе звільнив з цієї посади.

—Я тепер і жнець, і на дуду грець,—каже директор радгоспу тов. Дьогтєв, що підміняє тепер шофера на власній машині.—Мені доводиться їздити вдень і вночі куди треба, куди й не треба...

—А хто ж тебе посадив на машину і посилає розʼїжджати без кінця? — знову запитає здивований читач.

—Та все той же директор радгоспу тов. Дьогтєв,—більше нічого не залишається відповісти цьому недолугому керівникові.

В. Миколаїв.

ДНІПРОПЕТРОВЦІ КРАЩЕ ВИКОНУЮТЬ ПЕРШУ ЗАПОВІ

У змаганні колгоспів нашої області з Дніпропетровщиною здобуто нові досягнення в боротьбі за врожай. Колгоспи обох областей достроково і одночасно 26 липня виконали план косовиці хліба. Це говорить про велике напруження в змаганні.

Нещодавно наша область вела перед на таких роботах, як скиртування, молотьба та хлібоздача, але зараз картина змінюється не на нашу користь. За станом на 2 серпня в обох областях заскиртова однакову кількість скошен хліба—35 процентів, обмо чено у нас 14,5, у дніпроп ровців — 10,5 процента. Од хліба державі по Запорізь області здано значно мен ніж по Дніпропетровськ

Отже дніпропетровці на легливіше борються за п шість і, як наслідок, кра виконують першу заповідь хлібопоставки. Наздогнати випередити дніпропетровці справа честі колгоспників ш області.

ЗАСЛУЖЕНА НАГОРОДА

Голова колгоспу «Труд», Якимівського району, комсомолець тов. М. Г. Огурцов користується заслуженою повагою серед колгоспників, а особливо — серед молоді. Куди б він не послав комсомольців—молоді патріоти виправдають довір'я свого командира.

В дні збиральної комсомольці працюють без відпочинку, виконуючи свої завдання на 200—250 процентів. Ланка високого врожаю комсомолки Олени Безгинової скосила, зв'язала в снопи і склал копи хліб на площі 47 тарів. Призовники-комсом ці Микола Федорищев, Ми Білоусов, Олександр Кида Олександр Качанов та і показали приклад стаханов кої роботи на лобогрійках.

За самовіддану роботу збиранні врожаю комсомо ська організація колго «Труд» одержала перехід Червоний прапор райк ЛКСМУ.

М. Перелигіна.

НА КРОЛЕФЕРМІ

З ініціативи комсомольця тов. Діброва в колгоспі імені Ворошилова, Ново-Миколаївського району, утворено кролеферму. Тут вже є 48 старих кролематок, з них 10 подарував колгоспу тов. Дібров

Ферма за короткий збільшилась на 52 молод кролят. До кінця року госп одержить приплоду кролів.

ЗАВОД ВІДРОДЖУЄТЬСЯ СУВОРО ЗА ГРАФІКОМ

За роки сталінських п'ятирічок Велико-Токмакський завод імені Кірова виріс у великий машино-будівельний комбінат. Він являв собою зразок виробничої культури. Його чудові цехи потопали в морі буйної зелені й квітів. Завод місяць-у-місяць перевиконував державні плани, постачаючи промисловість першокласними машинами.

Два роки «хазяйнування» німецько-фашистських мерзотників перетворили красуня-завод в груди руїн. На перший погляд здавалося, що про відродження підприємства не може бути й мови, що під цими могилами нагромадженої цегли й залізних конструкцій, від яких несло димом пожеж і пусткою, все загинуло назавжди і безповоротно.

Ця думка відбивалась на обличчях перших відвідувачів заводу, що з сумом, жалем і разом з тим з пекучою зненавистю до ворогів дивилися на цей бандитський акт фашистських погромників. Та думка ця блискавично зникала при першому ж дотику до цегли справжніх господарів священної землі. Відчай змінювався рішучістю, жаль—бадьорістю, зненависть, що була ключем в серцях полум'яних патріотів, перероджувалась у величезний виробничий ентузіазм. Цей ентузіазм поступово вилився в загальний невтомний похід за найскорішу відбудову рідного заводу і повернення йому минулої слави.

Колектив відбудівників добре розумів, що наша промисловість, яка провадить титанічну боротьбу за своєчасне постачання Червоної Армії озброєнням і технікою для досягнення перемоги над ворогом, не може одноразово забезпечити відбудови потрібною сировиною та матеріалами. Тому вся увага була зосереджена на вишукуванні всього необхідного на місці. Так по ініціативі заводської молоді були розшукані у руїнах потрібні деталі та частини і змонтовано газогенераторний двигун. Таким чином з різних уламків машин і деяких заново відлитих деталей було зібрано кілька станків. До них по дротові пішов електрострум власної станції. Ця невеличка база стала вихідним пунктом відбудови цілого ряду об'єктів.

Було пущено водонасосну станцію, відремонтовано три автомашини, трактор. В зливні дощі і в непролазну грязюку виходили робітники далеко в поле, вишукували в дотах і бліндажах цемент, що його тікаючи залишили німці, і вдень та вночі зносили його на своїх плечах до заводу. Це дало можливість відбудувати частину житлових приміщень, дати притулок сім'ям будівельників. З руїн вибиралася цегла, лісоматеріали, метал, кровельне залізо, гвіздки. Все йшло на службу відродження.

Поступово став до ладу чавунно-ливарний цех, у відбудованих і спеціально пристосованих приміщеннях організовано ковальський і механічний цехи. Почала працювати простора, світла їдальня. Творча ініціатива стахановців і раціоналізаторів, наших інженерів і техніків дала можливість, шляхом заміни дефіцитної сировини місцевими матеріалами, зекономити державі сотні кубометрів цементу, лісоматеріалів, сортового металу, і перевиконати встановлений державою план відбудови заводу.

З перших же днів ця відбудова провалиться за заздалегідь розробленим, щомісячним графіком. В ньому зазначається перелік усіх робіт, що передбачені на місяць, встановлюються строки і розмір відбудови кожного об'єкту, вказуються прізвища виконавців робіт. Вимогливість керівництва заводу і парторганізації щодо виконання його зробила графік великою організуючою силою.

Перед початком місяця графік детально обговорюється на спеціальній поширеній нараді у директора, на якій, після детального з ним ознайомлення, виконавці доповідають про стан забезпечення всім необхідним кожного об'єкту. Тут же даються термінові розпорядження кому, на який об'єкт і скільки треба підготувати будівельних матеріалів і сировини, пристосувань, обладнання, розподіляється, в залежності від розміру будівництва, робоча сила.

Виходячи з загально-заводського графіку, складаються плани на кожну окрему бригаду. Робітники також заздалегідь детально знайомляться з своїми завданнями і, таким чином, висувають свої претензії до керівників.

Отже з першого ж дня кожного наступного місяця роботи розгортаються планово. Правда, в процесі роботи виникає ряд неполадок, але жодна з них не пройде повз увагою і директора заводу т. Компанець, і секретаря партбюро, які завжди бувають на будівництві і контролюють хід виконання робіт. Кілька разів на місяць скликаються короткі виробничі наради і керівники об'єктів доповідають про хід будівництва і виконання графіка. В разі непередбачених перешкод вживаються рішучі заходи до усунення недоліків.

На будівництві згуртувався міцний працездатний колектив, який палає єдиним бажанням—якнайшвидше здати до ладу завод і тим самим допомогти своїй визволительниці—Червоній Армії остаточно розгромити ворога. І цьому єдиному патріотичному прагненні народжуються сотні прекрасних стахановців, що показують чудеса продуктивності праці і своєю героїчною роботою мобілізують колектив на виконання завдань. Теслярі т. т. Антипенко і Матвієв, штукатури т. т. Глухов і Бавикін, каменярі Логунков, маляр Баглай, кровельник Карелов, підсобник Котик, комсомольсько-молодіжні бригади т. т. Кругляка і Сливи колишні домогосподарки, тепер штукатури т. т. Майсик і Уманська та десятки інших—всі вони систематично дають за зміну по дві-дві з половиною норми і більше, прискорюючи тим самим строки відбудови завод.

Будівельні роботи з кожним днем набирають все більшого розмаху, вони поширюються і зростають щохвилини. А колектив заводу добре розуміє, що це лише початок, що для цілковитого відродження заводу треба буде докласти ще немало сил і енергії. Розуміючи це, наш колектив, готовий подолати всі труднощі, що стануть на шляху і в цій упертій боротьбі за відродження сплюндрованого ворогом заводу вийти повним переможцем.

Г. Домченко,

начальник ОКС'у заводу імені Кірова.

С. ДРУЖИНІН.

ГОРДІСТЬ РУСЬКОГО НАРОДУ

(До сторіччя з дня народження І. Ю. Рєпіна)

Ілля Юхимович Рєпін ще за життя користувався світовою славою. Але ніколи й ніде ого ім'я не вимовлялося з такою любов'ю, як в нашій аїні. Радянським людям дога й близька його справжньо народна творчість. Ми соко цінимо його повнокровне, реалістичне життєствердне мистецтво.

Товариш Сталін в доповіді о 24-річчя Великої Жовтневої Соціалістичної Революції звав ім'я Рєпіна серед імен ищих представників великої йської нації. Рєпін по ву може належати до плеяди тих славних діячів рсійського національного мистецтва які високо несли прапор лізму, прапор гуманістичних і демократичних ідеалів. згадуємо художника поряд мольним великим російським писцем В. І. Суріковим, ядом з Толстим і Чеховим, ргським і Чайковським, кожен по своєму, краще, будхто з сучасних їм вих художників, силами мистецтва служили справі боротьби за торжество свого й розуму, правди й краси.

* * *

Два типи геніїв розпізнавали в мистецтві всілякої ни»,—писав Рєпін в одній своїх статтей. — Перший —новатор, який дає поштовх новому видові мистецтва. він володіє властивістю відкривця і часто лишається незнаним. Це натура вищою мірою самобутня, з великими цінностями; він відкриває нове. Другий геній—завершувач всебічно використаного першим; натура всеосяжна, що відобразити в можливій повноті свого мистецтва свій погляд до оцінки його накопичувалася велика підготовка — геній».

Рєпін, завжди незвичайно скромний, завжди невдоволений своєю творчістю, Ілля Юхимович говорив тут не за себе. Але він незаперечно належить до числа геніїв того великого типу», характеристика якого дано в наведених словах. Він став «завершувачем» того напряму в російському мистецтві, початок якому поклали демократичні художники 50-х років і продовжували художники-передвижники наступних років. Творчість Рєпіна стала вершиною реалістичного мистецтва в російському малярстві. Горький, говорячи про деякі явища літератури, називає її критичним реалізмом. Художник неодноразово підкреслював своє демократичне походження, пояснюючи особливості свого мистецтва «вірністю простолюдства». Він любив звати себе «людиною 60-х років», вказуючи цим на одухотворяючий вплив передових ідей цих років, своїми справжніми вчителями, які визначили його ставлення до життя та його творчості, Рєпін називав великих російських художників — Бєлінського, Герцена, Добролюбова. Формування Іллі Юхимовича художника, знаменне тим, що передував прагнучи здійснити в мистецтві погляди Бєлінського та Чернишевського, почала боротьбу за нове мистецтво, національне і реалістичне, що служить народу і відстоює його інтереси, мистецтво, доступне, зрозуміле й близьке широким масам. В подальшому група демократично спрямованих художників об'єдналася у Товариство пересувних художніх виставок, яке відіграло велику роль в розвиткові національного реалістичного мистецтва. Тільки но позбувшись опіки академії мистецтв, де він одержав свою освіту, Рєпін зараз же приєднався до передвижників. З організатором та ідейним їхнім вождем художником Крамським Ілля Юхимович зблизився ще за учнівських років.

Розквіт Товариства пересувних виставок (70-і та 80-і роки) збігся з розквітом таланту Рєпіна. Більш того, усіх цих виставок значною мірою визначався полотнами геніального живописця, що з'явилися на них, бо Ілля Юхимович з якнайбільшою досконалістю розв'язав ті художні завдання, що їх висувало задля себе Товариство.

* * *

„Вірю... в життя, трепетливе добром, правдою та красою. А головне,—свободою, і боротьбою проти неправди, насильства, експлуатації та всіх забобонів», писав Рєпін 1881 року своєму другові критикові В. В. Стасову. Творчість художника є кращим втіленням цих слів. Його мистецтво було пристрасним обвинуваченням темних сторін сучасного йому суспільного життя.

Рєпін, як він казав, прагнув створювати картини «з найживотрепетнішої дійсності, що оточує нас, зрозумілої нам і хвилюючої нас над усі минулі події». І він, як ніхто з художників, чуйно відгукувався в своїх творах на питання, що хвилювали передових людей його часу. Могутній дар реаліста в поєднанні з упертим прагненням зрозуміти й розкрити явища оточуючої соціальної дійсності зробили побутові картини Рєпіна значними, багатими на зміст і хвилюючими.

Ще будучи учнем академії мистецтв, Рєпін почав писати своїх уславлених «Бурлаків на Волзі», закінчених 1873 року. Щоб створити цю картину, художник два літа крав проїзд на Волзі. Він захоплено розповідав про природу та міста на берегах великої ріки, зокрема про Нижній Новгород. «Це царевопоставлене над усім сходом Росії місто зовсім запаморочило наші голови. Ми захлиналися від чарівної далечини, а, насамперед, від його живої історії старої Русі, з її художністю й теплотою людей, які цінували життя, сильних людей, хорошої породи...»

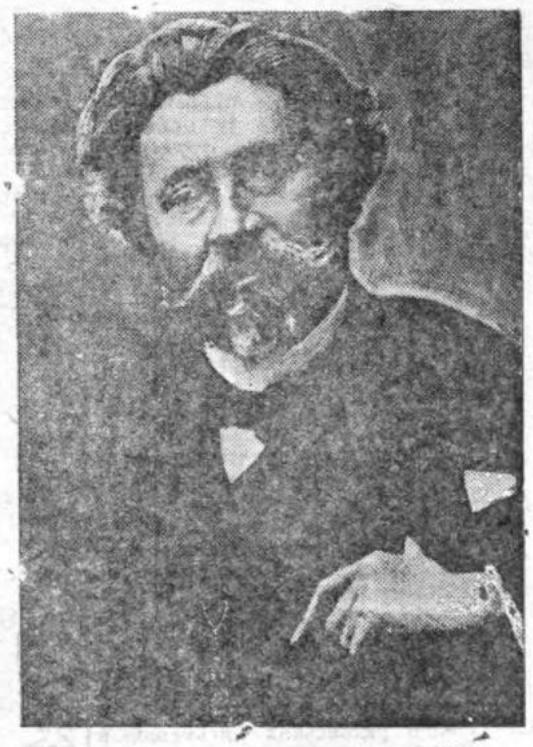

Про вольних людей художник висловлювався ще захопленіше. «Який красивий, доріднй народ, — казав він.— Як не стане мужик, — все гарно. І баби до пари. Тяжкі, кажучи мовою скульптури: поставні, красиві, сміливі...» Свою роботу на Волзі Рєпін звав пізніше справжньою «школою» художника й людини.

Повернувшись 1876 року з закордонної командировки, Ілля Юхимович приступив до тривалої й завзятої роботи над картиною «Хрестний хід у Курській губернії» (1883 рік), яка є одним з найвидатніших творів російського побутового живопису. В цій картині відображено величезний осяяний сонцем людський натовп, який простує «за іконою» курним шляхом. Художник змалював тут власне всю пореформену провінційну Росію, сиру тупість, брехню та лицемірство «владу маючих», турботливо бережених цінками понятих, нужденність та безправ'я бідняків, що їх тіснять жандарми.

Правдиво показуючи темні сторони тодішнього життя, бичуючи існуючий суспільний лад, Рєпін, природньо, з живим інтересом і гарячим співчуттям ставився до тих, хто боровся за краще майбутнє. Він намалював образи революційної інтелігенції свого часу. Ілля Юхимович показав романтику революційного підпілля («Сходка», 1883 рік), типову сцену з епохи «ходіння у народ» («Арешт пропагандиста на селі», 1878 рік і варіант цієї ж теми 1880 — 89 рр.), сповнений щемливої туги шлях на каторгу («Під конвоєм», 1876 р.), останній ранок перед стратою засудженого революціонера («Відмова від сповіді», 1882 р.) і несподіване повернення політичного засланця до своєї сім'ї («Не чекали» 1884 р.). В останньому творі художник, передаючи лише короткий момент, сповнений збудження й суперечних відчувань, відображуючи, на перший погляд, лише родинну подію, зумів розв'язати глибоку соціальну тему.

Геніальний художник змалював оточуючих його людей не лише в картинах, але й в портретних роботах. Володіючи могутнім даром художника портретиста, Ілля Юхимович залишив нам цілу галерею своїх сучасників. При цьому він, за особистим визнанням, прагнув відобразити перш за все людей «дорогої нації, її кращих синів, які принесли своєю самовідданою діяльністю користь рідній землі, які вірили в її краще майбутнє і боролися за цю ідею».

Поряд з широким відображенням сучасного йому життя і людей, що оточували його, Рєпін багато уваги приділив темам історичного минулого російського народу. Деякі з його історичних картин міцно увійшли до «золотого фонду» російського мистецтва. Такий імовірно найвідоміший з творів нашого живопису — «Іван Грозний і син його Іван 16 листопада 1582 року» (1885 рік). Такі ж і його «Запоріжці» (1891 р.). Ілля Юхимович говорив, що він звернувся до запоріжців тому, що на його думку, «ніхто на всьому світі не відчував так глибоко свободи, рівності й братерства». В основу картини покладено історичне оповідання про те, як 1675 року турецький султан Магомет IV й звернувся до запоріжців з листом, вимагаючи від них покори. Волелюбні люди надіслали султанові сміливу відповідь, яка була написана аж ніяк не дипломатичною мовою. Художник відобразив момент, коли запоріжці, об'єднані спільним настроєм, скупчилися навколо писаря й складають листа — відповідь, що викликає вибухи могутнього сміху. В цій картині з особливою яскравістю проявився гарячий патріотизм художника, його міцна віра в невичерпні сили рідного народу, здатного відстояти свою свободу і незалежність від будь-якого ворога.

Наприкінці свого життя Рєпін писав: «В душі російської людини є риса особливого, прихованого героїзму. Це — всередині схована глибока пристрасть душі, що палить людину, його життєву особистість до самозабуття. Але це — величезніша сила життя, вона рухає горами; вона чинить великі завоювання; вона керувала Бородинськими боєм; вона пішла за Мініним; вона спалила Смоленськ і Москву. І вона ж наповнювала серце старого Кутузова...».

Ці слова, написані багато років тому, в особливим звору шевним читаємо ми зараз, коли російський народ, на чолі інших братніх народів Радянського Союзу, веде героїчну боротьбу за честь, свободу та незалежність нашої великої Батьківщини, гонить фашистських загарбників з рідної землі. Цей народ надихнув Рєпіна на створення його прекрасних творів. Цьому народові присвятив Рєпін всю свою могутню творчість. І народ ніколи не забуде свого великого художника.

Запоріжці пишуть листа турецькому султанові. (З картини І. Ю. Рєпіна).

Літній посів насінників люцерни

Посівами люцерни у польовій сівозміні вирішуються два дуже важливих питання—відновлюється родючість ґрунту і зміцнюється кормова база для тваринництва.

Звичайно люцерну сіють весною. При такому посіві разом зі сходами люцерни проростають також густі сходи бур'янів. Це вимагає великої витрати праці на їх виполювання. Через нестачу робочих рук такі насінники люцерни часто залишаються непрополеними. Люцерна ж спочатку слабо йде в ріст надземною частиною—у цей період сильно розвивається її корінна. Тому то люцерна бо'ться затінення, потребує багато світла й поживних речовин. Створенням сприятливих умов у цей період забезпечується нормальний її розвиток — основа для одержання високих урожаїв у наступні роки.

Багаторічними дослідами встановлено, що люцерну можна сіяти і влітку—у липні і серпні. При посіві на добре підготовленому ґрунті люцерна дає гарні сходи й до зими добре розвиває корінневу систему. Урожаї насіння у наступні роки від літнього посіву значно кращі за ті, що їх дають посіви, проведені весною. Люцерна літнього посіву часто дає майже втроє більший урожай зерна.

Літній посів люцерни треба провадити в гарно обробленій, достатньо вогкий і чистий від бур'янів ґрунт сортовим насінням. Кращим сортом для закладки насінників є сорт Грим-Зайкевича. При відсутності сортового насіння можна також використовувати гарно очищене зерно місцевої люцерни. Спосіб посіву — широкорядний, безпокровний, міжрядда—50—60 см. Норма висіву — 5—6 кілограмів кондиційного насіння на один гектар. Для забезпечення дружніх сходів літній посів краще провадити після гарного дощу, які у липні та серпні проходять досить часто. Глибина заробки насіння коло трьох сантиметрів. Після посіву поле слід прикатати котком.

Нові насінники люцерни не слід закладати поблизу старих посівів цієї культури, на яких завжди багато різних шкідників. Щоб уникнути переопилення сортів, відстань між насінниками повинна бути не менше 200 метрів.

Догляд за літнім посівом люцерни полягає в своєчасному порихленні міжрядь та корки, що утворюється після дощів, а також—в прополці рядків від бур'янів, що раз-у-раз з'являються.

Колгоспам і радгоспам визволених районів від німецьких загарбників особливо треба скористатися можливістю закласти нові насіннники люцерни взамін тих, що знищені за роки окупації.

В. Демиденко,
кандидат сільськогосподарських наук.

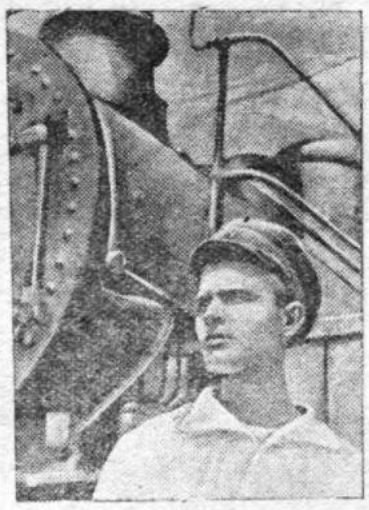

Єдина комсомольсько-молодіжна зміна станції Запоріжжя II цілком ліквідувала простої вагонів і систематично перекриває технічні норми.

На фото: начальник стахановської зміни С. М. Сукач.

Фото М. Колядюка.

На зборах літературного об'єднання

При редакції газети „Червоне Запоріжжя" відбулися організаційні збори літературного об'єднання. В залі можна було побачити представників всіх верств радянської інтелігенції—лікарів, художників, вчителів, режисерів, працівників „Дніпробуду" та партійних і радянських установ.

Доповідь про завдання, які стоять перед початківцями-поетами та прозаїками, зробив член спілки радянських письменників України, драматург Дольд-Михайлик.

— Якщо нас запитають, навіщо ми сьогодні зібрались, то найбільш вірною відповіддю буде—вчитися, —сказав доповідач.

Потім тов. Дольд-Михайлик проінформував присутніх про те, що в серпні на літературному об'єднанні будуть заслухані доповіді: про сучасну українську літературу, про соціалістичний реалізм в мистецтві, про народну творчість й інші.

На творчих вечорах будуть обговорюватись окремі художні твори початківців.

Гаряче було підтримано пропозицію тов Дольд-Михайлика створити при літературному об'єднанні бібліотеку.

Початківці висловили бажання до першої річниці з дня визволення Запоріжжя підготувати до видання літературний альманах.

Наступні збори призначено на середу, 9 серпня. Протягом цього тижня тов. Дольд-Михайлик ознайомиться з художніми творами учасників об'єднання, що їх буде зачитано на чергових зборах.

НА ПОЛЬСЬКІЙ ЗЕМЛІ

1-й **Білоруський фронт**, 31 липня. (**Спецкор** ТАРС). Війська Маршала Радянського Союзу Рокоссовського продовжують наступ На підступах до Варшави розгорнулися запеклі бої. Радянські танки, піхота та артилерія, ламаючи всі ворожі перепони, з боями йдуть вперед.

На шляхах наступу миготять дощечки з написами Це назви сіл, але сіл немає. Про них нагадують лише купи руїн. Це наслідок гітлерівського хазяйнування в Польщі. Шляхами йдуть юрби людей —старики, жінки й діти. Вони повертаються до рідних місць.

Село Дземидовичі. В ньому було 204 двори. Тепер залишилися лише руїни. Німці палили і знищували все. Вони висадили в повітря костьол. Серед порудлих руїн блукає кілька селян. Рано вранці ми в'їхали у визволене польське місто. Здалеку воно мальовниче. Але перша ж вулиця свідчить про те, що тут були німці. Всюди видно зруйновані будівлі. Коло тротуарів дощечки попереджують: „міни". На тротуарах головної вулиці в святковому вбранні жителі. Тут щойно пройшли радянські війська. Треба було бачити, як зустрічали їх ... щоб відчути, яка велика їх ... визволителям. Танки, автом... піхотинці йшли зеленим ки... Їх закидали букетами квіт...

Населення прагне надати ... могу наступаючим військам. ... розповіли про патріотичний ... нок Василя Андрійовича ... мюк. Німці мінірували всі ... пи до Седлець. Охрімюк, з... шись в садку, стежив за ... Коли німецькі сапери ви... Василь Андрійович вий... сховища й взявся знімати ... І першому радянському о... він доповів, що зняв 2... Наші сапери поглянули н... бель мін і побачили, що ... з підривниками. Охрімюк ... як поводитися з ними. Й... тали, чи ж не боявся він ... Патріот коротко відповів:

— Я не хотів, щоб ... Армія затримувалась. Вам ... вперед, переслідувати нем... німців.

По всіх шляхах наступу ... радісно й захоплено зустр... Червону Армію. В селі ... ка зустріч радянських ча... ретворилася в народне с...

В. Ш...

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 2 серпня. (ТАРС). У вечірньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників від 2 серпня говориться:

З'єднання союзних військ протягом дня продовжували наступ і досягли ріки Вір і дороги, що веде від Вір до Конде. Наші війська взяли село Естрі. Наступ триває. Наші війська наближуються до Оне. В секторі Кана тривають запеклі бої проти бронетанкових з'єднань противника. В західному секторі бронетанкові з'єднання союзних військ просунулися за Понторсон, а інші частини наближуються до Сен-Пуа й просунулися на південний схід від Бресей. Наші війська зайняли місто Вільдьє і наступають далі на південь від Торіньї. Наші операції у повітрі були обмежені ... погоди.

ЛОНДОН, 3 серпня. В опублікованому сьогодн... ком повідомленні штабу ... бого командування ек... них сил союзників говор...

Протягом ночі на 3 ... на фронті істотних змін ... лося. На південний схід ... сей подолано опір про... в Ле-Меніле; тривають ... південь від Персі та в ... цях Віллер-Бокаж і Оне ... сування за Понторсон ...

Союзна авіація зробил... ти на мости, танки, скла... припасів і пального, тра... ворожі судна в зоні від ... до Біскайської затоки. ... бомбардувальники зроб... пішні нальоти на об'єк... тивника у Франції.

ВОЄННІ ДІЇ В ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 3 серпня. (ТАРС). Штаб військ союзників в Італії повідомляє, що на південь від Монтелупо частини індійської дивізії форсували ріку Пеза на широкому фронті і просунулися більше, ніж на одну милю вперед.

На південний захід від Флоренції, як і раніш точаться тяжкі бої. В долині ріки Греве на південь від Флоренції, не зважаючи на сильний опір противника, було досягнуто серйозних успіхів.

На східному березі ріки Арно, на південний схід від Флоренції, війська союзників місцями просунулися вперед. На решті ділянок фронту англійської та американської 5-ої ар... ли патрулі і відбувалося ... рійське перестрілювання.

Авіація союзників роб... льоти на ворожі комуніка... педний завод й інші воєн... ти в Південній Франції ... бардувала портові спор... в Геную.

Авіація союзників дія... над Югославією.

Заступник редак... М. НЕЧИПОР...

Осипенківський курорт

До війни Осипенківський курорт проіснував багато років. Його знали по всій країні: путівки на цей курорт ніколи не залежувались в курортних управліннях. В літній час у цій південній здравниці можна було зустріти видатних вчених, письменників, славетних артистів, стахановців, чиї імена прогриміли на весь Радянський Союз.

Курорт, як відомо, розташований на березі Азовського моря, біля підніжжя Бердянської коси, що далеко врізається в море Це робить повітря курорту надзвичайно чистим, здоровим. А численні соляні озера, південне сонце, с оковитий лікувальний виноград—буквально зцілюють хворого. Трудящі виїжджали з курорту бадьорими, зміцнілими, немов би помолоділими.

І ось німецькі кровопивці цю Всесоюзну здравницю перетворили в тюрму—пекло, де від жахливих тортур, витончених звірств загинула не одна людина. Відступаючи з міста, вони розграбували все майно, а корпуси санаторії підпалили.

Але радянські люди відродять з руїн свою улюблену південну здравницю. За рішенням уряду вже приступили до її відбудови.

В цьому році курорт здатний прийняти на лікування 100 хворих. Майже всі вони вже приїхали в м. Осипенко. При санаторії є грязелікарня. Хворі користуються морськими та рапними ваннами, чудовим пляжем. Курсове лікування до кінця року пройде 200 чоловік.

Лікар **Н. Сазонов.**

Видавництву „ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ"
ПОТРІБНИЙ
ШОФЕР.
Звертатись: вул. Ілліча, 24.

МІСЬКСАД ім. ФРАНКА
ТЕАТР ІМЕНІ ЩОРСА
5 серпня
«ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, ТА Й НА ВЕЧОРНИЦІ»
Драма в 5 діях.
Початок о 8 год. вечора.

Московський статистичний інститут ЦСУ Держплану СРСР оголошує набір студентів на 1 курс денного, вечірнього та заочного відділів. Інститут готує економістів вищої кваліфікації за спеціальностями: промислова статистика, сільськогосподарська статистика, транспортна статистика, демографія (статистика населення).

Курс навчання в денному інституті 4-річний.

Право вступу мають особи з закінченою середньою освітою. При вступі складаються приймальні іспити: з російської мови та літератури, математики, історії народів СРСР, географії (в обсязі програми середньої школи). Всі вступники забезпечуються стипендією, громадським харчуванням, а приїжджі— гуртожитком.

Заяви з додатком документів про освіту, автобіографії, довідки про стан здоров'я, а також запити надсилати на адрес: Москва, 54. Б. Строченовський пер., 18, Московський статистичний інститут.

Телефони: В. 1-62-80, В-1-39-47, В. 1-63-45.

Трамваї: Б. 38, 10, 11, 26, 3, 33, А. Метро—„Павелецька".

1—1

Запорізькому заводові ім. Войкова потрібні такі робітники: формовники-ливарники, заливники гарячого металу, токарі, слюсарі, слюсарі-водогонники, наждачники, електрики, фрезувальники, свердлильники, стругальники, шофери, столяри, теслярі, каменярі, штукатури, бухгалтери, рахівники, рисувальники, копіювальники, вахтери, агенти постачання, начальник ВРП, інженери-будівельники, інженери-економісти, інженери-ливарники, інженери-термісти, конструктори-рисувальники, інженери-технологи по холодній обробці металу, інженери-технологи по гарячій обробці металу, інженери конструктори, техніки-конструктори і допоміжні робітники.

Оплата за домовленістю.

Звертатися у відділ кадрів заводу, вул. К. Лібкнехта, № 112.

Дніпропетровський сільськогосподарський інститут комзему СРСР оголошує осінній набір студентів на агрономічний та зоотехнічний факультети.

Інститут готує агрономів та зоотехніків вищої кваліфікації. Строк навчання—4 роки.

Заяви приймаються від громадян віком від 17 років, що закінчили 10-річку, робітфак або технікум.

Ті, що подали заяви, підлягають приймальним іспитам з фізики, хімії, російської мови та літератури.

Особи, що закінчили середню школу з атестатом зрілості, приймаються без іспитів.

Заяви з автобіографією, трьома фотокартками й документом (в оригіналі) подавати на ім'я директора інституту до 31 серпня.

Приймальні іспити провадяться з 1-го по 20-е вересня. Заняття в інституті починаються з 1-го жовтня.

Студенти забезпечуються гуртожитком, трьохразовим харчуванням і стипендією.

При інституті організовано короткотермінові підготовчі курси для тих, що закінчили середню школу. Заняття на курсах починаються з 1 серпня.

Адрес інституту: м. Дніпропетровськ, Дзержинського 27, Сільгоспінститут.

Дирекція ДСГІ.

БЕ—00091 м. Запоріжжя, друкарня „Комунар" обл. управління поліграфії, вул. Ілліча, 24. Адрес редакції: ріг вул. Жуковської і Тургенівської, 56. Тел.: 2-40, нічної редакції